

Badea (BNR): Prezentul si viitorul nostru depind de functionarea eficienta a pietelor de capital

Prezentul, dar si viitorul nostru depind de functionarea eficienta a pietelor de capital, deoarece economiile cu piete de capital solide cresc mai rapid si fac fata socurilor economice mult mai bine, a declarat, miercuri, prim-viceguvernatorul Bancii Nationale a României, Leonardo Badea.

"Nu doar prezentul, ci si viitorul nostru depinde de functionarea eficienta a pietelor de capital. Economiiile cu piete de capital solide cresc mai rapid, inoveaza mai mult si fac fata socurilor economice mult mai bine decât cele care depind în mod covârșitor de un singur fel de finantare. Este, deci, cu atât mai surprinzător paradoxul în fata caruia ne aflam. Uniunea Europeana integreaza una dintre cele mai mari economii din lume, companii de talie mondiala si forta de munca calificata, si, cu toate acestea, pietele europene de capital sunt înca fragmentate, cu potential partial nevalorificat în raport cu exemplul pietei americane", a spus Badea la evenimentul "30 de ani de Bursa - trecut, prezent si viitor al pietei de capital", organizat de Bursa de Valori Bucuresti.

Potrivit acestuia, în Europa, doar 20% din finantarea corporativa provine de pe pietele de capital, iar 80% din piata bancara. În Statele Unite, raportul este inversat - aproximativ 80% din finantarea corporativa provine de pe pietele de capital si doar 20% din împrumuturi bancare.

Oficialul BNR a subliniat ca sunt 10 ani de când a fost lansata oficial Uniunea Pietelor de Capital, însa progresul a fost extrem de lent, existând 27 de regimuri de reglementare diferite, legi variate privind insolventa, sisteme fragmentate de compensare si decontare si diferente culturale în preferintele investitorilor.

Leonardo Badea a mai semnalat ca experienta pietelor emergente din regiune pune în evidenta potentialul de crestere, iar Bursa de Valori Bucuresti demonstreaza ca evolutia este posibila, în contextul în care capitalizarea pe piata s-a dublat în ultimii cinci ani, ajungând la aproape 57 miliarde euro în 2025, iar numarul investitorilor retail a crescut cu 348%, depasind 274.000 de investitori.

"Acest ritm important de dezvoltare a fost sustinut prin noi listari de companii private, prin introducerea la tranzactionare a unor pachete de actiuni ale unor companii la care statul este actionar, precum si prin emisiunea de obligatiuni guvernamentale. Indicele BET-Total-Return a înregistrat o performanta de plus 230% în ultimii cinci ani, plasându-se pe locul doi în regiune si depasind semnificativ pietele emergente globale. Cifrele confirma ca reformele institutionale consistente dublate de angajament strategic pot determina pe pietele din Europa de Est performante comparabile cu cele ale pietelor mature", a explicat Badea.

Totodata, a adaugat el, reclassificarea Bursei de Valori Bucuresti la statutul de "piata emergenta secundara", în urma upgrade-ului acordat de FTSE Russell în 2020, a consolidat încrederea investitorilor straini, a crescut lichiditatea si a îmbunatatit vizibilitatea companiilor românesti pe plan international.

"Observând evolutia companiilor cotate la BVB, trebuie subliniat ca, în termeni economici, ponderea companiilor nefinanciare listate este înca redusa. În 2024, acestea au generat doar 4,5% din valoarea adaugata bruta a sectorului nefinanciar, au angajat 1,3% dintre salariatii si au detinut 6,6% din active. Aceste proportii indica însa în mod evident ca exista un spatiu foarte amplu pentru extinderea bazei de emitenti", a subliniat prim-viceguvernatorul.

Potrivit acestuia, se remarca, de asemenea, un grad ridicat de concentrare din punct de vedere al cifrei de afaceri. Companiile din sectorul industriei extractive detin cea mai importanta pondere în cifra de afaceri a companiilor

listate (40%), desi sunt în numar de trei. Sectorul cu cele mai multe firme este cel al industriei prelucratoare (34 firme), care cumuleaza 27% din cifra de afaceri. Cele 4 companii din sectorul utilitatilor detin 23% din cifra de afaceri a firmelor listate, a treia cea mai ridicata pondere. Nicio firma din sectorul agricol nu este însa listata pe piata principala în acest moment.

"Merita subliniat ca, din anumite perspective, companiile listate au o performanta economica si financiara superioara celei a ansamblului companiilor nefinanciare. Rentabilitatea activelor (ROA) a fost de 9,8% în 2024, cu 1,2 puncte procentuale peste media sectorului, iar sanatatea financiara a companiilor listate este mult mai buna decât cea a întregului sector al companiilor nefinanciare din România. Aceste companii înregistreaza niveluri mai favorabile, atât ale gradului de îndatorare cât si ale lichiditatii generale si termenului de recuperare a creantelor. În special gradul de îndatorare redus (38% vs. 163% la nivel agregat) indica un spatiu considerabil al acestor companii de a atrage finantare suplimentara pentru a-si desfasura activitatea în viitor", a precizat Leonardo Badea.

În acelasi timp, a mai spus el, companiile listate la BVB prezinta caracteristici mai robuste ale structurii de finantare comparativ cu restul economiei. Acestea se bazeaza semnificativ pe capital propriu (65%, comparativ cu 36% la nivelul întregii economii), iar datoriile comerciale reprezinta a doua sursa de finantare. Portofoliul de creditare bancara acordat companiilor listate însuma, în septembrie 2025, 9,4 miliarde lei si prezenta o calitate superioara comparativ cu cel aferent întregului segment de companii nefinanciare.

"Desi la nivel agregat rata NPL, adica a creditelor neperformante, în România este de 2,82%, în cazul companiilor nefinanciare listate aceasta era de numai 0,15% în septembrie 2025", a punctat oficialul BNR.

Pe de alta parte, având în vedere preocuparea privind cauzele structurale ce determina deficitul ridicat al contului curent, Badea a mentionat ca, din perspectiva activitatii de comert exterior, la finalul anului 2024, companiile listate la BVB au o însemnatate relativ redusa în totalul importurilor si exporturilor, de 6,2 miliarde euro, respectiv 4 miliarde euro (echivalentul a 5,6% si, respectiv, 5,2% din total economie).

"Analizate în ansamblu, aceste date nu indica doar pozitia curenta, ci evidentiaza si amploarea potentialului de dezvoltare. De aceea, privesc cu încredere catre oportunitatile care se prefigureaza. Și nu doar în cazul tarii noastre, ci al întregii regiuni. Infrastructura digitala avansata faciliteaza tranzitia rapida catre sisteme de piata moderne. Cresterea veniturilor genereaza rezerve importante de capital investibil. Apartenenta la UE ofera un cadru solid de reglementare si acces la resurse financiare. Procesul de aderare la OECD determina cresterea transparentei pe piata si implementarea unei strategii articulate de dezvoltare a pietei de capital; centrele emergente de inovare din Bucuresti, Praga, Tallinn sau Varsovia cultiva si vor cultiva acest apetit al întreprinderilor de a folosi instrumentele pietei de capital pentru finantare. Calea de urmat pentru Europa de Est consta atât în dezvoltarea regionala, cât si în integrarea cu pietele europene mai largi", a mai spus reprezentantul BNR.

Acesta si-a exprimat convingerea ca piata de capital din România va urma acest drum si, la 30 de ani de functionare a BVB, ne aflam nu doar în fata unei analize a ceea ce s-a întâmplat, ci si în fata unei provocari asupra evolutiei a ceea ce trebuie sa se întâmple.